Lietas arhīva Nr. A42-01057-17/25
ECLI:LV:ADRJRIT:2017:0825.A420327516.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2017.gada 25.septembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis M.Markovs,

piedaloties pieteicējam /pers. A/, atbildētājas Ķekavas novada pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Ķekavas novada domes pārstāvim Imantam Muižniekam un trešās personas SIA "RIX Logistics" pārstāvei /pers. D/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. A/ pieteikuma par Ķekavas novada domes 2016.gada 15.septembra lēmuma 2.§3. "Par detālplānojuma/adrese/ apstiprināšanu" (protokols Nr.25) atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Ķekavas novada domes (turpmāk – dome) 2013.gada 21.novembra lēmumu Nr.2. §2. "Par saistošo noteikumu Nr.SN-TPD-7/2013 "Lokālplānojums /adrese/ kadastra numurs /kadastra numurs/, Valdlauči, Ķekavas pagasts, Ķekavas novads" apstiprināšanu" (protokols Nr.33) nolemts apstiprināt saistošos noteikumus Nr.SN-TPD-7/2013 "Lokālplānojums /adrese/, kadastra numurs /kadastra numurs/, Valdlauči, Ķekavas pagasts, Ķekavas novads".

Ar domes 2014.gada 24.aprīļa lēmumu Nr.2.§3. (protokols Nr.12) pēc SIA "RIX Logistics" 2014.gada 3.aprīļa lūguma, nolemts atļaut uzsākt detālplānojuma izstrādi nekustamajā īpašumā /adrese/, kadastra numurs /kadastra numurs/, 3,5 ha kopplatībā un izdot darba uzdevumu. Detālplānojumā paredzēts SIA "RIX Logistics" bīstamo kravu apstrādes loģistikas centra noliktavas ēkas apjoms un izvietojums, kā arī iekšējo ceļu izvietojums.

Ar 2015.gada 30.aprīļa domes lēmumu 2. §2. (protokols Nr.8) nolemts atcelt Ķekavas novada domes 2014.gada 24.aprīļa lēmumu Nr.2.§3. (protokols Nr.12) un atļaut uzsākt detālplānojuma izstrādi nekustamajā īpašumā/adrese/, kadastra numurs /kadastra numurs/, 3,5 ha kopplatībā un izdot darba uzdevumu.

Ar domes 2016.gada 14.aprīļa lēmumu 2.§3 (protokols Nr.15) nolemts nodot nekustamā īpašuma /adrese/, kadastra numurs /kadastra numurs/, Valdlaučos, Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā, detālplānojuma projektu publiskajai apspriešanai un atzinumu saņemšanai.

A r 2016.gada 15.septembra domes sēdes lēmumu 2.§3. "Par detālplānojuma /adrese/, Valdlaučos, Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā apstiprināšanu" (protokols Nr.25) (turpmāk – lēmums), nolemts apstiprināt detālplānojumu nekustamajam īpašumam /adrese/, kadastra numurs /kadastra numurs/, Valdlaučos, Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā.

[2] Nepiekrītot lēmumam, pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā. Pieteikumā norādīts, ka detālplānojums ir nepamatots, prettiesisks un atceļams, sekojošu iemeslu dēļ.

[2.1] Apstiprinātais detālplānojums nav izstrādāts atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, loģistikas centra noliktavu ēku apbraucamais ceļš ir ieplānots tieši gar robežu ar blakus esošo īpašumu, faktiski neparedzot buferzonu ražošanas teritorijas atdalīšanai no blakus esošās jauktas dzīvojamās un darījumu apbūves teritorijas.

[2.2] Detālplānojuma izstrādāšanas gaitā ir tikušas maldinātas valsts atbildīgās institūcijas – Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija un Valsts vides dienests, kā arī sabiedrība, neinformējot tās par paredzēto saimniecisko darbību – visa veida sauszemes un jūras bīstamo kravu pārvadājumiem, kuru nodrošināšanai īpašumā /adrese/ ir ieplānota bīstamo kravu loģistikas centra būvniecība.

[2.3] Ar detālplānojumu nav ievēroti Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumi Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" 7.punkta 9.apakšpunktā minētie nosacījumi. Detālplānojums ir izstrādāts tā, lai maksimāli tiktu ietekmēta zemes gabalam/adrese/blakus esošā jaukta dzīvojamās un darījumu apbūves teritorija – īpašums "Senkalni".

[2.4] Izvietojot noliktavas ēkas apbraucamo ceļu un noliktavu tieši blakus jauktai dzīvojamās un darījumu apbūves teritorijai, tā tiek pakļauta vislielākajai iespējamai trokšņu un cita veida piesārņojuma ietekmei, kā arī bojājumu nodarīšanas riskam.

[2.5] Nav pieļaujams, ka detālplānojuma iekšējā ceļa aizsargjosla tiek projektēta uz blakus esošo īpašumu "Senkalni".

[2.6] Domes speciālisti nekādus iebildumus nav cēluši un ir pieļāvuši, ka detālplānojumā noliktavu ēku apbraucamais ceļš ir tieši gar blakus esošo īpašumu.

[2.7] Pieteicēja iesniegtajos priekšlikumos saistībā ar detālplānojuma izstrādāšanu īpašumā/adrese/ tika norādīts, ka noliktavu ēkām jābūt vismaz 18 metru attālumā no kopējās robežas, ka vietējam ceļam ir jābūt novietotam tik pat tālu no kopējās robežas, cik tālu no robežas atrodas noliktavu ēkas. Vietējiem ceļiem ir jābūt norobežotiem ar pietiekoši augstu, skaņu necaurlaidīgu un skaņu absorbējošu sētu. Tāpat ir jānodrošina, ka loģistikas centrā netiek uzglabātas un pārkrautas bīstamās kravas. Detālplānojuma izstrādātājs ar minētajiem priekšlikumiem ir iepazinies, tomēr tos ir ignorējis, līdz ar to detālplānojums ir izstrādāts tā, lai blakus esošajam īpašumam radītu pēc iespējas lielāks kaitējums un apdraudējums.

[2.8] Detālplānojumā faktiski nav paredzēta vai ieplānota buferzona ražošanas teritorijas atdalīšanai no blakus esošās jauktas dzīvojamās un darījumu apbūves teritorijas. 8,5 m platā teritorijas josla, ko paredzēts izmantot kā buferzonu pamatota ar Ministru kabineta 2015.gada 30.jūnija noteikumu Nr.333 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 201-15 "Būvju ugunsdrošība"" 40.punkta prasībām, kas nozīmē, ka faktiski nav novērtēti iespējamie riski, kas var apdraudēt blakus esošās jaukta dzīvojamās un darījumu apbūves teritoriju.

[2.9] Detālplānojuma izstrādātājs un pašvaldība ir faktiski maldinājuši atbildīgās valsts iestādes saistībā ar izstrādājamo detālplānojumu īpašumā

/adrese/, ka SIA "RIX Logistics" nodarbojas ar bīstamo kravu pārvadājumiem.

[3] Dome sniegusi paskaidrojumus par pieteikumu. Paskaidrojumos dome pieteikumu neatzīst un lūdz to noraidīt, pamatojoties uz lēmumā un turpmāk norādīto.

[3.1] Ņemot vērā to, ka konkrētajā gadījumā detālplānojums neparedz ražošanas objekta izveidošanu, domei nav juridiska pamata pieprasīt buferzonas ierīkošanu. Neskatoties uz minēto, detālplānojuma izstrādātājs ir paredzējis būvju izvietojumu 8,5 m attālumā no pieteicēja nekustamā īpašuma "Senkalni" robežas, kā arī noteicis 2,5 m augsta žoga uzstādīšanu un apstādījumu izveidošanu teritorijas ziemeļu daļā, kas pašvaldības ieskatā pilnībā nodrošina aizsardzību pret jebkādu negatīvo ietekmi no detālplānojuma teritorijas, kas varētu rasties saistībā ar noliktavas ēku un loģistikascentra ekspluatāciju.

[3.2] Attiecībā par ceļa izveidošanu tieši gar kopējo robežu ar pieteicēja nekustamo īpašumu "Senkalni", dome paskaidro, ka neviens normatīvais akts teritorijas plānošanas jomā neaizliedz nekustamā īpašuma īpašniekam sava īpašuma robežās izveidot tādu satiksmes infrastruktūru, kāda nepieciešama objekta pilnvērtīgas ekspluatācijas nodrošināšanai, tostarp paredzot ugunsdzēsēju transporta brīvu piekļūšanu plānotajai apbūvei saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 30.jūnija noteikumu Nr.333 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 201-15 "Būvju ugunsdrošība"" prasībām.

[3.3] Konkrētajā lietā nav neviena ticama pierādījuma tam, ka detālplānojuma īstenošana negatīvi ietekmēs vides kvalitāti pieteicēja īpašumā. Šādus pierādījumus nevar aizvietot ar hipotētiskiem pieņēmumiem par bīstamo kravu pārvadāšanu un uzglabāšanu būves ekspluatācijas gaitā.

[3.4] Pieteicēja pieņēmumi par kravu pārvadāšanas pārkāpumiem uz teritorijas plānošanas procesu nav attiecināmi. Minētie aspekti neskar teritorijas plānošanas jautājumus un, iespējams, varētu tikt vērtēti būves ekspluatācijas gaitā.

[4] Trešā persona SIA "RIX Logistics" lietā sniegusi rakstveida paskaidrojumu, kurā norāda, ka pieteikumu uzskata par nepamatotu. Paskaidrojumā norāda turpmāk minēto.

[4.1] Izstrādātais detālplānojums nav pretrunā ar normatīvajiem aktiem. Pieteicējs nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu viņa pausto viedokli.

[4.2] Detālplānojuma izstrādes procesā netiek vērtēta konkrētās personas saimnieciskā darbība. Detālplānojums konkretizē teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā noteikto teritorijas izmantošanas veidu.

[4.3] Trešā persona ievēro normatīvos aktus, kas regulē bīstamo kravu pārvadāšanu. Nav pamatoti pieteicēja apgalvojumi, ka trešā persona var pārvadāt un loģistikas centrā glabāt radioaktīvas vielas.

[5] Pieteicējs tiesas sēdē pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem.

Ķekavas novada domes pārstāvis pieteikumu neatzina, pamatojoties uz rakstveida paskaidrojumos norādītajiem argumentiem.

Trešās personas pārstāve pieteikumu uzskatīja par nepamatotu.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus un pārbaudījusi lietas materiālus, atzīst, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[7] Teritorijas attīstības plānošanas likuma 1.panta 10.punkts noteic, ka detālplānojums ir detalizēts vietējās pašvaldības teritorijas daļas plānojums, kuru izstrādā, lai noteiktu prasības konkrētu zemes vienību izmantošanai un apbūves parametriem, kā arī precizētu zemes vienību robežas un aprobežojumus.

Saskaņā ar iepriekš minētā likuma 3.panta 2.punktu teritorijas attīstības plānošanā ievēro Attīstības plānošanas sistēmas likumā nostiprinātos principus, kā arī pēctecības principu, kas noteic, ka jaunus teritorijas attīstības plānošanas dokumentus izstrādā, izvērtējot spēkā esošos attīstības plānošanas dokumentus un to īstenošanas praksi. Teritorijas plānošana ir komplekss process, kas sastāv no teritorijas plānojuma izstrādāšanas un īstenošanas. Teritorijas plānošana tiek realizēta citastarp arī izstrādājot detālplānojumus, lai atbilstoši teritorijas plānotajai (atļautajai) izmantošanai precizētu teritorijas attīstības noteikumus.

Teritorijas attīstības plānošanas likuma 6.panta piektā daļa izvirza prasību, ka detālplānojumu apstiprina pēc teritorijas plānojuma pieņemšanas un apstiprinātajam detālplānojumam ir jāatbilst teritorijas plānojumam. Līdz ar to detālplānojuma uzdevums ir kalpot par līdzekli teritorijas plānojumā noteikto mērķu sasniegšanai, proti, detālplānojums ir būtisks un nepieciešams funkcionāls līdzeklis vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma īstenošanai *(sk. Satversmes tiesas 2007.gada 28.novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2007-16-03 5.punktu).*

No minētā izriet, ka, izstrādājot detālplānojumu, ir ņemami vērā spēkā esošie attīstības plānošanas dokumenti.

[8] Saskaņā ar Ķekavas novada teritorija plānojumu nekustamais īpašums /adrese/ atrodas jauktas dzīvojāmās un darījumu apbūves teritorijā, kurā galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir sabiedriskās un darījumu iestādes, mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekti, kā arī dzīvojamā apbūve. Savukārt ar 2013.gada 21.novembra Ķekavas novada domes lēmumu apstiprinātais lokālplānojums paredz, ka nekustamā īpašuma /adrese/ teritorija ir jaukta ražošanas un darījumu apbūves teritorija. Lokālplānojumā iekļautie teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi nekustamā īpašuma /adrese/ teritorijā paredz, ka tā atļautā izmantošana cita starpā ir noliktava, transporta un loģistikas centrs un palīgizmantošana ir piebraucamie ceļi, gājēju ceļi, laukumi, stāvvietas, inženiertehniskās apgādes tīkli un to objekti, palīgēkas.

Saskaņā ar Teritorijas attīstības plānošanas likuma 28.panta pirmo daļu detālplānojumā atbilstoši mēroga noteiktībai detalizē un konkretizē teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā noteiktajā funkcionālajā zonējumā paredzētos teritorijas izmantošanas veidus un aprobežojumus, nosakot prasības katras zemes vienības teritorijas izmantošanas apbūvei. Tātad atbilstoši minētajai tiesību normai detālplānojumā ir jānosaka arī apbūves prasības.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumu Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr.240) 15. un 16.punktam, teritorijas plānojumos, lokālplānojumos vai detālplānojumos nosaka funkcionālās zonas, lai parādītu un nodalītu dažādu teritoriju atšķirīgās funkcijas un pazīmes, kā arī noteiktu atļautos izmantošanas veidus. Funkcionālo zonu robežas nosaka teritorijas plānojumā atbilstoši izvēlētā kartogrāfiskā materiāla mēroga noteiktībai un precizē lokālplānojumos un detālplānojumos, ievērojot dabā izšķiramus elementus, piemēram, ielas, ceļus, stigas, ūdensteces vai zemes vienību robežas.

No minētajām normām arī izriet, ka apbūvi raksturojošie parametri ir nosakāmi (precizējami), ievērojot spēkā esošos teritorijas plānošanas dokumentus, tātad konkrētajā gadījumā – teritorijas plānojumu un lokālplānojumu.

Izskatāmajā gadījumā detālplānojums atbilst lokālplānojumā noteiktajam teritorijas izmantošanas veidam.

[9] Pieteicējs norāda, ka detālplānojumā paredzētais apbūves risinājums nenodrošina nekustamā īpašuma "Senlejas" aizsardzību no nekustamajā īpašumā/adrese/ veiktās darbības ietekmes.

Satversmes tiesa atzina, ka Satversmes 115.pantā ietvertās tiesības uz labvēlīgu vidi nav absolūtas. Tiesības uz labvēlīgu vidi var ierobežot, tās samērojot ar tādām sabiedrības interesēm kā līdzsvarota saimnieciskā attīstība un ekonomiskā labklājība. Ekonomiskās intereses bieži vien prasa pārveidot vidi, tostarp kultūrvidi un dabu. Satversmes 115.pants *a priori* neparedz pastāvošās vides nemainīgumu un pats par sevi neliedz īstenot ekonomiskās vai sociālās intereses. Tomēr Satversmes 115.pants liedz šīs intereses īstenot tikmēr, kamēr nav rūpīgi izvērtēta to īstenošanas ietekme uz vidi un līdz ar to uz ikvienu sabiedrības locekli, kā arī tad, ja nepieciešamība pēc attiecīgā risinājuma nav sociāli pamatota *(sk. Satversmes tiesas 2008 gada 17janvāra sprieduma lietā Nr. 2007-11-03 13. un 13.2. punktu)*.

No detālplānojuma grafiskās daļas izriet, ka nekustamo īpašumus paredzēts norobežot ar sētu un aizsargstādījumiem, nenosakot konkrētu apstādījumu apjomu. Administratīvā līguma projekts paredz, ka trešā persona apņemas, izstrādājot būvprojektu, izvērtēt nepieciešamību veidot aizsargstādījumus vai žogu uz kaimiņu nekustamā īpašuma robežas.

Savukārt nekustamā īpašuma /adrese/lokālplānojums nosaka, ka vismaz 10% no kopējās platības jāparedz apstādījumiem, tai skaitā aizsargapstādījumiem un apstādījumiem buferzonā gar teritorijas ziemeļu daļā esošo jauktas dzīvojamās un darījumu apbūves teritoriju.

Būvniecības likuma 15.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka būvatļauju izdod, ja būvniecības iecere atbilst vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam, lokālplānojumam (ja tāds ir izstrādāts) un detālplānojumam (ja tas nepieciešams saskaņā ar normatīvajiem aktiem), izņemot gadījumus, kad būvniecības iecere attiecas uz nacionālo interešu objektu.

Tātad, izsniedzot būvatļauju, pašvaldībai ir jāpārbauda, vai izstrādājot būvniecības ieceri ir ņemts vērā detālplānojumā un lokālplānojumā norādītais. Attiecīgi apstādījumu apmērs un izvietojums precizējams izstrādājot būvprojektu.

[10] Pieteicējs norāda uz riskiem saistībā ar iespējamajām avārijām un negadījumiem attiecībā uz objekta izmantošanu bīstamo kravu uzglabāšanai un pārkraušanai.

Saskaņā ar Ķīmisko vielu likuma 2.pantu šā likuma mērķis ir nepieļaut, aizkavēt vai mazināt tā kaitējuma iespējamību, ko ķīmiskās vielas un maisījumi tiem piemītošo īpašību dēļ var nodarīt videi, cilvēku veselībai un īpašumam. Iepriekš minētā likuma 9.panta ceturtā daļa noteic, ka darbību veicējam, ja tas veic komercdarbību, jānovērtē avāriju iespējamība un jāparedz pasākumi, kas novērstu avārijas vai samazinātu to sekas. Likuma 11.panta otrā daļa paredz, ka Ministru kabinets nosaka ar bīstamajām ķīmiskajām vielām un bīstamajiem maisījumiem saistīto rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumus un norāda, uz kurām vielām un kuriem maisījumiem šī kārtība un šie pasākumi attiecas.

Ministru kabineta 2016.gada 1.marta noteikumi Nr.131 "Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi" (turpmāk – Noteikumi Nr.131) noteic ar bīstamajām ķīmiskajām vielām un bīstamajiem ķīmiskajiem produktiem saistīto rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumus.

Noteikumu Nr.131 2.19.apakšpunkts noteic, ka rūpnieciska avārija ir notikums, ko izraisa nekontrolējamas vai nekontrolētas norises tādu objektu ekspluatācijas laikā, uz kuriem attiecas šie noteikumi, piemēram, liela apjoma emisija, ugunsgrēks vai eksplozija, kas uzreiz vai pēc kāda laika pašā objektā vai ārpus tā nopietni apdraud cilvēku veselību vai vidi un kas saistīts ar vienu vai vairākām bīstamām vielām. Savukārt atbildīgā persona izstrādā un veic šajos noteikumos paredzētos rūpniecisko avāriju riska samazināšanas pasākumus, lai nodrošinātu darbinieku, apkārtējo iedzīvotāju un sabiedrības drošību un aizsargātu tos no rūpnieciskās avārijas kaitīgās iedarbības, kā arī saglabātu kvalitatīvu vidi, bet, ja notikusi avārija, - atjaunotu vides kvalitāti.

Noteikumu Nr.131 9.punkts noteic konkrētās darbības, kas atbildīgajai personai ir jāveic, novērtējot rūpniecisko avāriju risku (nevēlamu seku iestāšanas iespējamību noteiktā laikposmā vai konkrētos apstākļos), kā arī plānojot un izpildot riska samazināšanas pasākumus.

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka Ķīmisko vielu likums noteic kārtību, kādā trešajai personai ir jānovērtē rūpnieciskais avārijas risks un jāparedz avārijas seku novēršana. Noteikumi Nr.131 paredz detalizētu kārtību, kas ir jāievēro, lai šos riskus izvērtētu.

Tas nozīmē, ka avāriju risks tiks izvērtēts, bet tas nav izvērtējams detālplānojuma izstrādes procesā. Detālplānojuma izstrādes mērķis ir detalizēt un precizēt noteikto detālplānojuma teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu un izmantošanas aprobežojumus.

[11] Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa secina, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[12] Trešā persona paskaidrojumā izteikusi lūgums atlīdzināt advokāta izdevumus, piedzenot tos no pieteicēja.

Tiesa norāda, ka Administratīvā procesa likuma 92.pants paredz administratīvā procesa dalībnieka tiesības prasīt zaudējumu atlīdzinājumu no iestādes, ja administratīvais akts vai faktiskā rīcība tiek atzīta par prettiesisku. Administratīvā procesa likums neparedz iespēju noteikt pienākumu pieteicējam atlīdzināt citu procesa dalībnieku izdevumus saistībā ar tiesvedību. Tieši pretēji, tiesas ieskatā, tiesību vērsties tiesā izmantošana nevar radīt privātpersona nelabvēlīgas sekas. Tāpēc lūgums advokāta izdevumu atlīdzināšanu ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt /pers. A/ pieteikumu par Ķekavas novada domes 2016.gada 15.septembra lēmuma 2.§3. "Par detālplānojuma/adrese/ apstiprināšanu" (protokols Nr.25) atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnesis M.Markovs